

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK-KE.431.24.2017.KL

Wrocław, dnia 26 września 2017 r.

Pan
Mirosław Markiewicz
Burmistrz Leśnej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 10-11 sierpnia 2017 r., na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 14 lipca 2017 r. nr: NK-KE.0030.45.2017.KL oraz NK-KE.0030.46.2017.KL zespół kontrolny, w skład którego wchodzi n.w. pracownicy Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu:

- Katarzyna Lipke – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
- Iga Jaworska – inspektor wojewódzki,

przeprowadził w Urzędzie Miejskim w Leśnej (Rynek 19, 59-820 Leśna), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, tj.:

- rejestracji stanu cywilnego, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego³ - zwanej dalej p.a.s.c.
- zmiany imion i nazwisk, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska⁴ – zwanej dalej z.i.i.n.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2017 r. nr NK-KE.430.3.2017.DD.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, tj.:

- sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 87 i art. 92 p.a.s.c.;
- rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych;
- migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

¹ Dz.U. Nr 185 poz. 1092.

² T.j. Dz.U. 2015 r. poz. 525 z późn. zm.

³ T.j. Dz.U. 2016 r. poz. 2064.

⁴ T.j. Dz.U. 2016 r. poz. 10.

2. Ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, tj.:

- prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz informowanie o zaistniałych zmianach.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli.

W kontrolowanym okresie sprawy prowadzone były przez Panią Zofię Witek Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Leśnej.

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- ***pozytywnie - w zakresie rejestracji stanu cywilnego,***
- ***pozytywnie z uchybieniami w zakresie zmiany imion i nazwisk.***

Pismem nr NK-KE.431.24.2017.KL z dnia 8 września 2017 r. przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie zostały wniesione pisemne zastrzeżenia.

Wobec powyższego przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

USTALENIA KONTROLI

REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 87 i art. 92 p.a.s.c.

Kontroli poddano 20 aktów stanu cywilnego (10 aktów małżeństwa oraz 10 aktów zgonu) sporządzonych w kontrolowanym okresie. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Akty stanu cywilnego sporządzono zgodnie z właściwością i w ustawowym terminie oraz zawierają wszystkie dane wymagane przepisami prawa.

Skontrolowane akty małżeństwa dotyczą małżeństw zawartych przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Leśnej, na podstawie art. 1 §1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy⁵, zwanej dalej Krio. Akty sporządzono prawidłowo. W aktach zbiorowych znajdują się protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, sporządzone zgodnie z art. 87 ust. 2 p.a.s.c, pisemne zapewnienia nupturientów dotyczące braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 84 zł. Pięć aktów dotyczy przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego. W tych sprawach w aktach zbiorowych znajdują się stosowne wnioski nupturientów (zgodnie z art. 85 ust. 5 p.a.s.c.) oraz potwierdzenia uiszczenia należnej opłaty dodatkowej⁶, o której mowa w art. 85 ust. 8 p.a.s.c.

Ponadto, w 6 sprawach stwierdzono, że przyjęto od nupturientów dodatkowe oświadczenie małżonków o nazwisku, które każdy z nich będzie nosił po zawarciu małżeństwa

⁵ T.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 682

⁶ Zgodnie z §2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, wysokość opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego, w którym jest właściwy kierownik tego urzędu, wynosi 1000 zł (Dz.U. z 2015 r. poz. 180).

oraz zgodne oświadczenie w sprawie nazwiska dzieci zrodzonych z tego małżeństwa. Z uwagi na fakt, iż powyższe dane zawiera protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zgodnie z art. 87 ust. 2 pkt 4) i 5) p.a.s.c., stwierdzić należy, iż zbędnym jest sporządzanie osobnego dokumentu z przyjęcia oświadczeń dotyczących ww. kwestii.

W wyniku kontroli ustalono, iż akty zgonu sporządzono na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu, zgodnie z art. 92 ust. 2 p.a.s.c. Protokoły zgłoszenia zgonu prawidłowo zawierają podpisy zgłaszającego zgon oraz Kierownika USC.

Poddane kontroli akty stanu cywilnego zawierają prawidłowe dane. Wyjątek stanowi sprawa dot. 0210033/00/AZ/2016/194... . W akcie zgonu mężczyzny widnieje nazwisko rodowe matki „Grz.....”, natomiast w jego akcie urodzenia figuruje zapis „Gr.....”. Wobec powyższego, na podstawie art. 35 ust. 1 p.a.s.c. należy podjąć czynności mające na celu doprowadzenie do zgodności danych zawartych w aktach stanu cywilnego mężczyzny.

W sporządzonych aktach, zgodnie z art. 25 ust. 1 p.a.s.c. zamieszczono przypiski o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby. W innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby zamieszczono przypiski o sporządzonych aktach (lub za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zlecono ich dokonanie).

W sprawie dot. 0210033/00/AZ/2016/090..., w akcie urodzenia żony znajduje się przypisek (sporządzony przez USC Osjaków) o ustaniu małżeństwa z uwagi na śmierć mężczyzny, choć w chwili śmierci stan cywilny małżonka, którego dotyczy kontrolowany akt zgonu to „wdowiec”. Wobec powyższego zasadnym jest podjęcie czynności mających na celu usunięcie nieprawidłowego zapisu (poinformować USC Osjaków).

Ponadto, w toku kontroli stwierdzono, iż akta zbiorowe opatrzone są oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą, tj. zgodnie z §43 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁷.

[dowód: akta kontroli str. 81-189]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące sporządzania aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno – technicznych, na podstawie art. 87 art. i art. 92 p.a.s.c. oceniono **pozytywnie**.

Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych

Kontroli poddano 15 spraw dotyczących rejestracji zdarzenia stanu cywilnego zarejestrowanego w trybie szczególnym p.a.s.c. – na podstawie art. 104 p.a.s.c.

Wnioski o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństwa i zgonów zostały złożone przez uprawnione osoby (zgodnie z art. 104 ust. 4 p.a.s.c.). W przypadku wniosków o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia i małżeństwa, do wniosków załączono wymagane dokumenty, tj. zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji wraz z tłumaczeniem na język polski dokonanym przez tłumaczy przysięgłych wpisanych na listę tłumaczy przysięgłych Ministerstwa Sprawiedliwości lub odpis skrócony aktu stanu cywilnego wydany zgodnie z Konwencją nr 16 sporządzoną w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. dotyczącą wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego⁸, tj. na druku wielojęzycznym. Do wniosków dołączono również potwierdzenia

⁷ T.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1904.

⁸ Dz.U. z 2014 r. Nr 166, poz. 1735

uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 50 zł za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonaniu transkrypcji oraz 39 zł za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku uzupełnienia aktu na wniosek, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6 i pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Przeniesienia aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 ust. 2 p.a.s.c., tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów, zarówno pod względem językowym, jak i formalnym, bez ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

Treść zagranicznych dokumentów stanu cywilnego została przeniesiona do rejestru stanu cywilnego w formie czynności materialno-technicznej. W adnotacjach sporządzonych aktów stanu cywilnego zamieszczono stosowne informacje, zgodnie z art. 105 ust. 1 p.a.s.c. oraz umieszczono stosowne przypiski. Ponadto Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego uzupełniał dane w aktach stanu cywilnego na prośbę wnioskodawców w formie czynności materialno-technicznej, prawidłowo czyniąc wzmianki dodatkowe do przedmiotowych aktów.

[dowód: akta kontroli str. 190-251]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych oceniono **pozytywnie**.

Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 30 aktów stanu cywilnego⁹ przeniesionych do rejestru stanu cywilnego. Treść wszystkich przenoszonych aktów stanu cywilnego, sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych, została zamieszczona w rejestrze stanu cywilnego w alfabecie łacińskim rozszerzonym i wielkimi literami. Daty i godziny widniejące w przenoszonych aktach stanu cywilnego zostały wpisane i są przechowywane w sposób określony dla danego rejestru, co jest zgodne z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego¹⁰ – zwanego dalej p.r.s.c.

Dane zawarte w aktach stanu cywilnego przeniesiono prawidłowo, do odpowiednich rubryk. We wszystkich przypadkach, po zmigrowaniu, w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych odnotowywano informację o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia. Zgodnie z art. 124 ust. 3 p.a.s.c. przeniesienie aktu stanu cywilnego do rejestru jest czynnością materialno-techniczną, w wyniku której w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych wpisuje się wzmiankę dodatkową o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia, która nie podlega przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego. W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie informacje zostały wpisane w formie wzmianki dodatkowej, co stanowi prawidłowe działanie. Zgodnie z § 13 p.r.s.c. numer przenoszonego aktu stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich przypadkach przy akcie został zamieszczony prawidłowy numer aktu z księgi papierowej.

⁹ 10 aktów urodzenia, 10 aktów małżeństwa oraz 10 aktów zgonu.

¹⁰ Dz.U. poz. 204.

Podczas kontroli ustalono, że w aktach stanu cywilnego, gdzie było wpisane imię i nazwisko osoby, która sporządziła przenoszony dokument, w aktach stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w odpowiednich polach zamieszczono było imię i nazwisko Kierownika USC, który zarejestrował przenoszony akt. Natomiast w sytuacji, gdy rubryki te były wypełnione nieczytelnie lub nie można było ustalić ich pełnego brzmienia, w przeniesionym akcie zamieszczono informację „dane nieustalone”, co jest zgodne z § 12 rozporządzenia p.r.s.c.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wzmianki dodatkowe zostały prawidłowo przeniesione z zachowaniem zasad wskazanych w § 5 ust. 1 p.r.s.c. Natomiast odnosząc się do zamieszczania przypisków przy akcie należy wskazać, że zgodnie z § 10 p.r.s.c. przypiski zamieszczone pod treścią aktu stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że przypiski były przenoszone do rejestru stanu cywilnego w sposób prawidłowy.

W skontrolowanych aktach małżeństwa sporządzanych na podstawie dotychczasowych przepisów, gdzie w rubryce „uwagi” widniał zapis „stwierdzam, że osoby wymienione w rubryce I złożyły w dniu dzisiejszym przede mną zgodne oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński”, informacja ta została odpowiednio przeniesiona do aktu małżeństwa w rejestrze stanu cywilnego – w polu „oświadczenia osób, które zawarły małżeństwo”. Powyższe jest zgodne z § 8 p.r.s.c.

[dowód: akta kontroli str.: 252-287]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące migracji aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego oceniono **pozytywnie**.

Wobec przedstawionego powyżej stanu faktycznego i prawnego realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, w zakresie rejestracji stanu cywilnego należało ocenić pozytywnie.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz informowanie o zaistniałych zmianach

W kontrolowanym okresie zostały wydane 4 decyzje administracyjne na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Wszystkie rozstrzygnięcia dotyczyły zmiany nazwiska (sprawy nr USC.5355.2.2017, USC.5355.1.2017, USC.5344.2.2016, USC.5355.1.2016).

We wszystkich sprawach wnioski o zmianę nazwiska zostały złożone osobiście. Na wnioskach widnieją pieczęci wpływu do organu oraz adnotacje potwierdzające przedstawienie do wglądu przez wnioskodawcę dowodu osobistego. Powyższe jest zgodne z art. 11 ust. 3 z.i.i.n., który stanowi, że w przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski były kompletne. Do wniosków zostały załączone potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 37 zł.

Należy wskazać, że wnioski przygotowane przez pracowników o zmianę imienia i nazwiska jako gotowe wzory, zostały sporządzone w sposób prawidłowy, w rzeczywistości eliminując

w znacznym stopniu występowanie w nich braków formalnych. Na wnioskach znajdują się pola do wskazania wszystkich wymaganych przez art. 11 ust. 1 z.i.i.n. danych oraz wymaganych oświadczeń.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Kierownik USC zawiadamiał strony o wszczęciu postępowania na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. oraz informował o prawach przysługujących na podstawie art. 10 § 1 k.p.a., co należy ocenić pozytywnie.

Wszystkie sprawy zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a., zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Na marginesie należy wskazać, że w nagłówku decyzji zamiast oznaczenia Kierownika USC znajdowała się pieczęć Urzędu Stan Cywilnego, co uznano za uchybienie formalne niemające wpływu na prawidłowość realizacji kontrolowanego zagadnienia.

Niemniej jednak w decyzji nr USC.5355.1.2016 znajdowało się pouczenie o treści art. 130 § 4 k.p.a., który stanowi, że „decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron (...)”. Należy wskazać, że pouczenie o treści powyższego przepisu stanowi niepoprawną praktykę, bowiem decyzje o zmianie imienia i nazwiska podlegają natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy (art. 12 ust. 2 z.i.i.n.).

W dwóch decyzjach (USC.5355.2.2017 oraz USC.5355.1.2017) znajdowało się prawidłowe pouczenie o natychmiastowym wykonaniu decyzji z mocy ustawy. Natomiast w decyzji nr USC.5355.2.2016 brak pouczenia dotyczącego omawianej materii.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w decyzjach odstępowano od uzasadnień, jednocześnie prawidłowo powołując się na przepis art. 107 § 4 k.p.a. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć (adnotacje na decyzji). Każda sprawa miała prowadzoną metrykę, co jest zgodne z art. 66a k.p.a.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze z.i.i.n. kierownik urzędu stanu cywilnego albo jego zastępca, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyła ją za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, w którym sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa wnioskodawcy. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich sprawach organ przesyłał przedmiotowe decyzje za pomocą systemu BUSC.

[dowód: akta kontroli str.: 288-328]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Leśnej zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie z uchybieniami.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak

